

1. Signalering, analyse en interventie

Vanaf het begin van de uitbraak is de strategie van het kabinet gericht op het maximaal controleren van het virus. Om tijdig de juiste maatregelen te kunnen nemen is een goede monitor van groot belang. Daarvoor is informatie nodig over het aantal besmettingen binnen de verpleeghuizen, in de regio en landelijk. Deze informatie is inmiddels voorhanden.

Voor de landelijke monitoring is op het coronadashboard¹ informatie opgenomen ten behoeve van vroegsignalering. Het monitoren en duiden van het besmettingsrisico gebeurt door het RIVM. Daar worden verschillende bronnen voor gebruikt, zoals van GGD, LNAZ, NICE en Verenso. De GGD houdt zicht op de situatie in de regio, onder andere door testbeleid en bron- en contactonderzoek. Het RIVM verzamelt de gegevens en de signalen en geeft deze dagelijks door aan VWS. Samen maken we deze dagelijks inzichtelijk in het coronadashboard.

Daartoe wordt rioolwatermonitoring uitgebreid en ontsloten in het dashboard. Daarmee wordt inzichtelijk gemaakt in hoeverre virusdeeltjes voorkomen in het rioolwater in een bepaald gebied. In september zal dit opgeschaald zijn naar alle rioolwaterzuiveringsinstallaties in het land. Voor verpleeghuizen is dit belangrijke informatie om te kunnen zien hoe hoog de virusdruk is in de regio waarin het verpleeghuis is gevestigd. Dat geeft mede inzicht in het risico op insleep van het virus. Deze indicatoren helpen bij de vroegsignalering van oplevingen van het virus en geven de mogelijkheid te anticiperen met hygiëne- en gedragsmaatregelen bij een eventuele toename van het aantal besmettingen in de omgeving van het verpleeghuis. De bestuurder van de instelling maakt - in overleg met de cliënten(raad), medezeggenschap en de Specialist Ouderengeneeskunde (SO) - de afweging over eventuele maatregelen en communiceert daarover.

Het doel is deze informatie zo lokaal mogelijk inzichtelijk te maken ten behoeve van de regionale monitoring. Op het dashboard wordt per veiligheidsregio inzichtelijk gemaakt hoeveel mensen in de regio (niet alleen in de verpleeghuizen) positief getest zijn. Omdat landelijke informatie voor een regio soms onvoldoende precies is, hebben de GGD'en in elk van hun regio's een team ingesteld om de monitoringsinformatie regiospecifiek verder uit te werken. Over de verpleeghuizen bevat het coronadashboard informatie over het aantal locaties met minimaal één besmette bewoner, het aantal positief geteste bewoners en de sterfte.

Daarnaast is het van belang dat binnen de verpleeghuizen nauwgezet gesurveilleerd wordt op klachten en dat daar direct op geacteerd wordt (testen en isoleren). Wanneer er in een verpleeghuis een bewoner is met een verdenking van Covid-19, wordt deze getest. Bij een positieve testuitslag informeert het verpleeghuis de plaatselijk GGD. Na overleg tussen het verpleeghuis en de GGD vindt bron- en contactonderzoek plaats. De GGD stelt het RIVM op de hoogte van de besmetting en kan het RIVM consulteren voor advies over te treffen maatregelen.

Wanneer het RIVM opmerkt dat de signalen over besmettingen in verpleeghuizen regio-overstijgend is, wordt door hen contact opgenomen met betreffende veiligheidsregio's en VWS. De grote toename van het aantal besmette personen in verpleeghuizen zal tevens terug te zien zijn in het coronadashboard. Deze data wordt in het dagelijkse directeurenoverleg 'covid-19 Alert Overleg' (AZ, VWS, programma directie Samenleving en COVID-19 & NCTV) in samenhang met andere sociaal-economische en maatschappelijke signalen bekeken en gewogen. Bij het zien van een dergelijke stijging, en na signalering door het RIVM zullen de veiligheidsregio's geraadpleegd worden. Als geconcludeerd wordt dat maatregelen genomen dienen te worden en regionale

¹ <https://coronadashboard.rijksoverheid.nl>

maatregelen niet afdoende zijn, zullen landelijke maatregelen getroffen worden. Over deze maatregelen zal het RIVM adviseren.

Aanvullend op het monitoren is het ook van belang kennis te verdiepen door het verzamelen van informatie over besmettingen en het verloop van de ziekte. Het Verenso/VU-initiatief 'leren van data' biedt de noodzakelijke inzichten daartoe².

² <https://unovumc.nl/onderzoeken/leren-van-data/>